

Útvarp Føroya og lurtararnir

Tá lógin um Útvarp Føroya var samtykt á tingið, vóru tað minni enn so allir tingmenn, sum stemmaðu fyrri hesi lóg. Orsøkin til at so var, kundi verða ymisk, men ætlandi hevur tað millum annað verið tað, at menn hava verið ótta fyrri, at vit ikki høvdu menn, sum nóg væl dugdu at leggja til rættis, tað sum sent kom at verða inn í hvørt heim í Føroyum, og tí koma at gera størri skaða enn gagn.

Nú er skjótt long tíð liðin síðan Útvarp Føroya fór at hava regluligar sendingar, og er ikki at ivast í, at fólk flest eru glað og fegin um hesar sendingar yvirhøvur. Sjálvur stemmaði eg fyrri uppskotinum um stovnsætning av Útvarp Føroya, men vantaði ikki at tað fór at verða møgulegt, at fáa til vega so nógv gott og fjølbroytt tilfar, sum tað hevur eydnast teimum sum hava staðið fyrri hesum arbeiði. Í hvørjum heimi hugsi eg fólk gleða seg og eru fegin um tær nógvu hugnaligu lottur útvarpið hevur verið fært fyrri at geva okkum ta tíð, sum farin er.

Men ringt man vera at leggja til rættis, at velja og vraka, at meta um hvat ið kann verða sent, og hvat ið ikki eigur at sleppa fram at, og hetta man ætlandi vera tann mest torføra uppgávan hjá teimum sum stíla fyrri. Útvarpið hevur ein stjóra, sum hevur dagligu leiðsluna um hendi, men løgtingið hevur valt eina 5 manna nevnd, sum millum annað hevur til uppgávu at handfara tað sum útsent verður. Men harafturat er hesin stovnur undir umsjón landsstýrisins.

Alt hetta skuldi verið ein

borgan fyrri, at útvarp okkara var tann mentunarsstovnur á hægsta stigi, sum upprunaliga var ætlanin. Men at døma eftir teimum atfinningum, sum fram eru komnar í seinastuni bæði í Dimmakletting og í Dagblaðnum, so er hetta ikki so langt frá tí.

Í SOSIALINUM sá eg, at prestar vóru spurdir, hvat teir hildu um at teir í útvarpinum vóru hildnir fyrri gjøldur, og var svarið tað, at tað einki sakaði at hermt vera eftir prestinum.

Hetta man vera heilt nýggj hugsan, tí fyrr hava foreldur lagt bornum sínum eina við ikki at eykneva og ikki at herma eftir fólk. Men verður tað vanligt, at herma at honum sum boðar evangelið, er tað langt til at eisini verður hermt eftir boðskapinum, sum prestur boðar?

Men tað sum fólk manna vera mest arg um, er sendingin skirisdag. Henda dag hevði útvarpið eina sera vakra sending, sum kundi verið enda við bøn-arhaldi, sum sent var. Men so kom rommarabrevið oman úr Hoydølum. Hetta var ósømuligt og heilt óskiljandi. Ósømuligt tí útvarpið eigur ikki at verða nýtt til einvísa politiska propaganda fyrri ávisum politiskum hugsjónum, og tað var gjørt her. Og óskiljandi henda skirisdag í Útvarp Føroya at lovprija kubanska diktaturinum, sum kóvir frælsi, kúgar fría hugsan og trúgv.

Útvarpið fær olli í talu, og er sostatt meira meiningsdannandi enn nakað annað. Hetta ger at ábyrgdin er so mikið størri.

Men tað er ikki eina í Føroyum at útvarp og sjónvarp eru til umrøðu; í øðrum londum er

sama skili. Í hvørjum samfelag eru tað kreftir sum bygja upp, verja tað sum er gott og vakurt, meðan aðrar bróta niður og fyrirlitast oyð. Í Danmark til dømis er tað skúlin sum slíkar spillandi kreftir hava sett ser sum mál at kollrenna.

Danmarks Lærerforening hevur stutt síðan hildið umboðsmannafund, og í samband við henda fund var pressufundur, har útvarp og sjónvarp var hardliga átalad, og skal eg her endurgeva nakað av tí sum sagt var:

»Foreningen ønsker at pointere, at der ikke i formandens beretning er givet udtryk for, at skolen generelt er inde i en disciplinkrise, men at arbejds-

situationen på mange skoler i de senere år synes at være påvirket af nedbrydende kræfter. Formanden underbyggede på pressemødet sin påstand i beretningen om, at visse af radioens og fjernsynets medarbejdere er gået så vidt, at de har benyttet særlige udsendelser som en slags kursus for skoleelever i provokation overfor lærerne.

Han henviste blandt andet til »peberkværnen« — udsendelsen forud for udgivelsen af »den lille røde for skoleelever«. Han sagde, at udsendelsen blev en vældig reklame for bogen med dens utal af anvisninger på, hvordan en provokation mod en lærer skal lægges til rette.

På samme linie ligger radioens 7,05 udsendelser, hvorfor kan nævnes råd til skoleelever om at overtræde skolens ordensreglement, dels blot ved at møde for sent, og dels til simpelthen at tiltvinge sig adgang til undervisningslokalene i frikvarterene, idet der jo, som den pågældende radiomedarbejder udtalte: »skal amge til at flytte jer.«

Sum tað sæst av omanfyrri-standandi, er einki mark fyrri hvat útvarp og sjónvarp kann verða nýtt til. Vit hava útvarp, og arbeiða fyrri at vit eisini kunnu fáa sjónvarp, men sum við útvarpinum, so eru tað mong, sum mæla frá at farið verður undir sjónvarp, einahelst av ótta fyrri, at hetta sjónvarp meira verður nýtt til at bróta niður enn til at bygja upp.

Men henda áskoðan er ikki røtt, eins og útvarpið hevur gjørt størri gagn enn skaða, somuleiðis verður sjónvarpið eisini at gera tað, men anst má eftir, at spillandi og niður-brótandi kreftir, sum finnst í einum hvørjum samfelag, eisini her hjá okkum, ikki megu, hvorki beinleiðis ella umvegis fáa slíkt vald á hesum stovni, at skaðin ikki botist aftur. Hetta álggur fyrst og fremst loyngin at ansa eftir og skipa fyrri, og nú nevnd er sett til av nýggj um at kanna Føroya Útvarp, so eigur hon at gera arbeiði sítt bæði væl og virðiliga, heilt út í æsir.

J. Fr. Øregaard

Margrethu av Skarði til áminningar

Hin 25. mars andaðist Margretha av Skarði, ein av okkara trúgvu limum í Suðurstreymoyar Javnaðarfelag.

Gigga, sum hon varð kallað, varð borin í heim í Snikkarastovu hin 9. november 1901, foreldrin vóru Kristianna og Jacob M. Mouritsen. Sum elst av 10 systkjum fall tað í hennara lut at hjálpa heima, inntil hon fór á lærarskúla. Her kom hon bert at ganga í 2 ár, so mátti hon gevast vegna sjúku, og varð hetta henni eitt stórt vónbrot, tó bötti tað um, at hon fekk loyvi at vera vikur, eitt tíðarskifti úti í Fugloy, síðan í Kaldbak og í seinni árum í Havn.

Í 1929 giftist hon við Jákupi av Skarði, sum var lærari vestur í Sørvgi, og komu tey at hava heim teirra har í 18 ár. Teimum dæmdu sera væl í bygðini og tey fullu væl til, tað sást eisini av tí nógvu fólk, ið altíð leitaðu inn til teirra. Í hesum árum fingur tey dótrina, Tordis, sum varð einasta barn teirra.

So fekk Jákup lærarastarv við kommunuskúlan í Havn og fluttu tey so higar. Gigga var ein góð kona í heimi sínum, sum altíð stóð opið fyrri øllum, og her sum í Sørvgámum var altíð fult av fólk. Álíkavæl hevði hon stundir til annað. Nógva arbeiði virkaði hon við hondunum, og flestu av teimum vórdur givin til basarar. Hon hjálpti eisini Jákupi í arbeiði hansara.

Roknskapin hjá háskúlafelagnum hevði Gigga í nógv, nógv ár, ja, líka til hon doyði; til háskúlan hevði hon stóran tokka, sjálv hevði hon verið nemingur har.

Aftaná pápa sín gjørdi Gigga okkum ta stóru vælvild at taka roknskapin av blaðnum, og hevði hon í fleiri ár. Uttan at taka nakað frá nokrum, so hevur hann ongantíð verið betri passaður, tí til alt, sum

hon tók á seg, gav hon seg fult og heilt.

Og soleiðis eisini við vinskapi. Gigga var trúgv sum fatur, og tey, hon var góð við áttu í henni ein góðan stuðul og eina góða verju.

Sorgir varð hon eins og olli onnur ikki spard fyrri. Hon misti mannin fyrri 6 árum síðani, men tolin og still bar hon hetta.

Og nú er hon so slóknað. Sárast má saknarin kennast hjá dótrini og ommudótrini, sum hon var alt fyrri.

Systkini og børn teirra hava mist eina avbera góða systur, fastur og mostur. Altíð var hon til reiðar við eini hjálpandi hond, og óteljandi eru tær tænastur, hon hevur gjørt fyrri okkum. Vit minnst við takksemi summarferiur og nógvar góðar og ógloymandi lottur í heimi hennara.

Fríður veri við minni hennara.

Jona.

Størri búskaparlig samvinna millum Sovjet og Italiau

Italia og Sovjetssamveldið hava undirskrivað sáttmála um størri samvinnu í lættindadindum tvey tey fyrstu árin. Heilar 35 idnadrægreinar eru við í sáttmálanum, nevntast kunnu t. d. klædnadindurin og skógvaidindurin. Serligur dentur verður lagdur á umbyting at vitan og tekniskum skjólum. Sáttmálin inniheldur eisini avtalu um, at ítalskir serfrøðingar skulu halda gestafyrlestrar í Sovjetssamveldinum og umvent.

Tryggingarsambandið FØROYAR

Føroya Kríggstrygging	Tlf. 1090
Føroya Sjóvátrygging	- 1090
Føroya Brunatrygging	- 1098
Føroya Vanlukkutrygging	- 1466

Vit tryggja:

Bátar, skip, vøkur, hús, innbúgv, akfør o. a.

Føroyingar eiga at tryggja í landsins egnu trygging.

Vit hava altíð á goymslu alt tilfar til

**blikksmíð
sanitet
hitaverk**

DEMICH

Tlf. 1072 - Tórshavn

Verður sevt um
alt landið

**REIDARAVIRKI
HEILSOLA**
Kolonial & útgerð

**HERMETIKK
TIMBURHANDIL
KLÆDNABÚÐ
SLEIPSTØÐ
SHELL-AVGREIDSALA**

DEILDIR:

**SKÁLA SKIPASMIÐJA &
HANDILSVIRKI, SKÁLA**
Skipasmið . Turkivirki . Handil

**HANDELSHUSET
PESCADERO A-S**
Strandgade 27A . København K
Tlf. ASTA 1830 . Telex 5290

Pf. J. F. KJØLBRO

Klaksvík . Føroyar
Telefon 5489 . Telex 20
Telegramadr.: Kjølbros Klaksvík

FØROYA

BANKI

Banki FØROYA

Pf. J. F. KJØLBRO,

heilsola

tlf. 5396-5489-5491